

IN MREŽA IN BURZA VIJESTI SPORT MODERNA VREMENA LIFE&STYLE KULTURA EU KUTAK IN METROPOLA

TERAPIJSKA SNAGA UMJETNOSTI

'Žar ptica' na putu da postane potpuno inkluzivno kazalište

Objavljeno Prije 20 sati / 27/11/2025
Napisao/la: IN-PORTAL

Foto: Nikola Zoko

Zagrebačko Gradsko kazalište Žar ptica jedan je od pozitivnih primjera inkluzije u kazališnoj umjetnosti

Poslušaj članak

0:00 / 5:57

Naime, ovo kazalište je započelo proces potpune inkluzije 23. studenog 2023. tematski inkluzivnom predstavom 'Mala Frida'. Ovu hit predstavu o djetinjstvu slavne slikarice slijepa i slabovidna djeca pratila su uz pomoć audio deskripcije, gluha i nagluha djeca uz pomoć prevoditelja na znakovni jezik, a djeca s intelektualnim teškoćama su dobila pojednostavljen tekst o predstavi.

Ove prilagodbe, uz niz drugih prilagodbi u samome prostoru, bile su rezultat suradnje kazališta i brojnih stručnjaka iz različitih udruga, centara za obrazovanje djece i gradskih ureda. I nije

NAJNOVIJE

OSOBE S
Varaždi
najljepi

IZ SVIJE
KATY P
osobu s

ZNASOS
Može li

stalo na jednoj predstavi. Prilagođene su i predstave 'Dnevnik Pauline P'. te 'Djevojčica sa šibicama', a novoj sezoni pripremaju se nove predstave koje će biti prilagođene djeci s različitim teškoćama.

O tome kako je tekao proces prilagodbe kazališta Žar ptica razgovarali smo s ravnateljom kazališta Dragom Utješanovićem kao i s voditeljicom projekta 'Moje kazalište je (IN)kluzivno' Milankom Čolović.

Ravnatelj Gradskog kazališta Žar ptica Drago Utješanović nam je za početak otkrio koje su sve prilagodbe napravili kako bi sva djeca iz Zagreba i okolice imala priliku otkriti svijet kazališta.

– To je jako dugačak proces. Malo po malo smo prilagođavali kazalište, kupili smo uređaj za audiodeskripciju, potom smo stavili komunikacijsku ploču, induktivnu petlju i oznake na Brailleovom pismu. Imamo dio kazališta gdje se stolice mogu razmontirati i maknuti da se napravi prostor za posjetitelje u invalidskim kolicima. Osigurali smo i dva invalidska parkirališna mjesta i uskoro ćemo od tih mjesta napraviti taktilnu stazu koja vodi sve do ulaza. Najveći i najskuplji dio prilagođavanja kazališta je izgradnja toaleta za osobe s invaliditetom i za to smo dobili odobrenje od zagrebačkog Gradskog ureda za kulturu i oni će to financirati tako da se nadamo da ćemo u sljedećoj kalendarskoj godini 2026. cijeli proces prilagodbe završiti. Imamo sreću da u kazalištu nemamo fizičkih barijera poput stepenica jer je to jako skupo rješavati – rekao nam je ravnatelj kazališta Drago Utješanović dodavši i da su u cijelom procesu imali podršku brojnih stručnjaka.

– Imali smo svesrdnu podršku kome god smo se obratili, svatko je pomogao savjetom kako što napraviti. Najbolje je pitati ljude iz struke, pa ako prilagođavate prostor za slijepe i slabovidne onda ćete pitati za savjet i preporuku Savez slijepih. Mi smo tome ozbiljno pristupili i bila je formirana komisija od pet članova koji su prošli kroz cijelu zgradu i dali naputke što sve treba napraviti – ispričao je, između ostalog, Utješanović. A rezultati nisu izostali.

– Reakcije su jako pozitivne. Bilo je roditelja koji su dolazili iz Varaždina i šire okolice, koji su vozili po sto kilometara da bi njihovo dijete moglo doživjeti kazališnu predstavu. Ostvarili smo i jako dobru suradnju sa svim institucijama koje okupljaju djecu s raznim oblicima potreba. Nastavit ćemo i dalje u suradnji sa strukom prilagođavati još predstava. Neće sve predstave biti prilagođene jer nisu sve pogodne, ali ćemo uvijek imati određeni broj naslova na repertoaru koji su prilagođeni djeci s teškoćama – rekao je ravnatelj GK Žar ptica, ujedno nam najavivši i novu predstavu koju spremaju u 2026. godini.

– U veljači planiramo premijeru predstave 'Bijeli klaun' koju radimo prema romanu našeg poznatog književnika i moreplovca Damira Miloša. Radi se o dječaku koji ne raspoznaje boje i koji na svom putovanju susreće slijepog čovjeka koji će mu otkriti svijet boja – ispričao nam je Utješanović dodavši da se nada da ćemo 'doživjeti dan kada inkluzija neće biti neka senzacija, već ćemo svi zajedno gledati predstave i to će biti to.'

O inkluziji u Žar ptici razgovarali smo i s voditeljicom projekta 'Moje kazalište je (IN)kluzivno' Milankom Čolović koja je nadodala i da je cijeli projekt inkluzije u Žar ptici donekle bio inspiriran i gostovanjem u Narodnom pozorištu u Sarajevu koje je prilagođeno osobama s invaliditetom.

– Pomislila sam ako je Kazalište u Sarajevu moglo postati prvo pristupačno kazalište u ovom dijelu Europe, sigurno i mi imamo potencijala za prilagodbu. Konačno, bilo je i vrijeme za to. Odlučili smo krenuti prema sveobuhvatnoj inkluziji. Započeli smo s prilagodbom za djecu s teškoćama vida i sluha, potom i za djecu u invalidskim kolicima te djecu s intelektualnim teškoćama i teškoćama iz spektra autizma. Htjeli smo djeci koja imaju određene granice u doživljavanju kazališta pomoći da pređu tu granicu i zarone u nešto što zapravo nisu ni pretpostavljali da mogu i da postoji – rekla nam je Milanka Čolović koja je objasnila kako u suradnji s različitim stručnjacima prilagođavaju predstave koliko je to moguće.

– Predstave za djecu s intelektualnim teškoćama moraju biti jednostavne, pogotovo za djecu iz spektra autizma koje moraju biti senzorno i sadržajno nježne, bez jakih svjetlosnih i zvučnih efekata. Tako da pazimo u odabiru predstava koje bi bile primjerene za koje područje oštećenja – pojasnila je Čolović koja je dodala da su sretni kada vide da njihov projekt postiže svoje ciljeve.

– Iz Centra za odgoj i obrazovanje Goljak su nam nedavno donijeli zahvalnicu na kojemu je pisalo: 'Hvala što stvarate prostor gdje svako dijete može uživati u čaroliji kazališta i osjetiti da je dio zajednice'. Mene je ovaj drugi dio posebno dotaknuo. To je ono što želimo i što je cilj ovog projekta, da djeca s teškoćama budu i da se osjećaju kao ravnopravan dio zajednice – istaknula je Čolović.

Kao dobre primjere prakse inkluzije u kazalištu svakako se treba spomenuti i Centar za kulturu Trešnjevka (CeKaTe) gdje se krajem studenog održava sedmi Festival umjetnosti i inkluzije osoba s invaliditetom UPSET ART. Ove godine festival pod geslom 'Drukćiji korak, isti put' ima čak 55 različitih programa, od radionica, premijera filma, predavanja pa do koncerata, predstava i izložbi. Na njemu će, između ostalog, nastupiti Marijana Ibriks te Tamara Bračun s kojima smo nedavno imali intervju.

Kada se priča o pozitivnim primjerima prakse inkluzije u kazalištu, ne smijemo zaboraviti ni Rijeku koja je, uz Zagreb, nekoliko koraka ispred svih drugih gradova u Hrvatskoj što se tiče dostupnosti kulturnih sadržaja osobama s invaliditetom. Osim što imaju Plesni kolektiv

Magija, Riječani se mogu pohvaliti i da njihovo kazalište HNK Ivana pl. Zajca od prošle godine ima inkluzivnu pretplatu.

Prošle godine je za OSI bilo prilagođeno sedam predstava, a druga sezona inkluzivne pretplate započela je inkluzivnom inačicom predstave za djecu 'Magarčić i kit' koja je nastala prema autorskom projektu Damira Martinovića i Mrleta i Ivanke Mazurkijević. Na rasporedu su i još drame 'Veli Jože' i 'Nigdje, niotkuda' te balet 'Fridin svijet'.

Ivana Perković Rosan

Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

POVEZANE TEME: #AEM #AGENCIJA ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE #GRADSKO KAZALIŠTE ŽAR PTICA #INKLUZIJA #INMREŽA #ISTAKNUTO #IVANA PERKOVIĆ ROSAN #KAZALIŠTE #OSOBE S INVALIDITETOM #TERAPIJSKA SNAGA UMJETNOSTI

IN-PORTAL

In-Portal vlasništvo je svih onih kojima je bolji život svih osoba s invaliditetom, kako u Hrvatskoj tako i u svijetu, primarna briga.

MOŽDA ĆE VAM SE SVIDJETI

Varaždin pokazao da je različitost najljepši modni detalj

KATY PERRY Slavna pjevačica tužila osobu s invaliditetom

U NEDJELJU Spektakularni koncert projekta Violinmusic4all

Sjajan nastup hrvatskih predstavnika na Deflimpijskim igrama

Udruga SVIMA razvija inovativne programe za djecu i mlade

REVOLUCIJA U MEDICINI Paralizirani ljudi uskoro će hodati

TERAPIJSKA SNAGA UMJETNOSTI